

İsa'nın son günleri

Matta 26-27

Son Fısıh Bayramı

Öğrencilerle son saatler

İsa yakalanıyor

Başkahinin önünde dava

Yahuda'nın sonu

Pilatus'un önünde dava

İsa haça geriliyor

İsa'nın ölümü

İsa mezara konuluyor

26:1-30

26:31-46

26:47-56

26:57-75

27:3-8

27:1-2, 9-26

27:27-44

27:45-56

27:57-66

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:1-2

1 İsa bu bütün konuşmayı bitirdikten sonra, öğrencilerine dedi: 2 "Biliyorsunuz, iki gün sonra Fısıh Bayramı olacak. O zaman İnsanoğlu haça gerilmek için teslim edilecek."

İsa gittikçe daha açık konuştu:

"İsa bu bütün konuşmayı bitirdikten sonra"

- beş konuşmadan sonra hep geçen bir söz: 7:28 - 11:1 - 13:53 - 19:1 - 26:1

"Biliyorsunuz..."

- Bu artık İsa'nın 4. uyarısı. Öleceğini bilirdiler, İsa şimdi zamanını gösteriyor

Mat 16:21 "Lazım... çok çeki görsün, öldürülsün ve üçüncü gün dirilsin."

Mat 17:23 "Onu öldürecekler, ama O, üçüncü günde dirilecek."

Mat 20:18-19 "Teslim edilecek ve Ona ölüm cezasını verecekler. Onunla eğlenmek, Onu kamçulamak ve haça germek için, Allahsız milletlerin eline teslim edecekler. Ama üçüncü gün dirilecek."

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:3-5

3 O arada Allahevinin güdücüleri ve halkın akıldanecileri, Kayafas adındaki Allahevinin güdücüsünün avlusunda bir araya geldiler. 4 Anlaştılar, İsa'yı saklıdan yakalayıp öldürsünler. 5 Ama dediler: "Aman, bayramda olmasın. Yoksa halkın arasında bir ayaklanma olacak."

"Aman bayramda olmasın"

- aslında tam bayramlarda ölüm cezasını yerine getirirdiler, halka ibret olsun diye: Yasa 17:3
- ama korktular, İsa'nın fenleri onu onların elinden almasın
- Bayramlarda Yeruşalim yüzbinlerce misafirlerle dolardı. O zamanlarda halkın Mesih beklentileri artardı. Her an ayaklanma olabilirdi.

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:5

Ama dediler: "Aman, bayramda olmasın. Yoksa halkın arasında bir ayaklanma olacak."

"Aman bayramda olmasın"

- Romalılar onu bildikleri için kocaman Antonia kalesini tam Allahevini avlusunun yanında yaptılar, her ayaklanmayı anında basabilmek için.
- Yuhanna 11:48 "Romalılar da gelip hem bu yeri, hem de bütün halkı elimizden alacaklar."

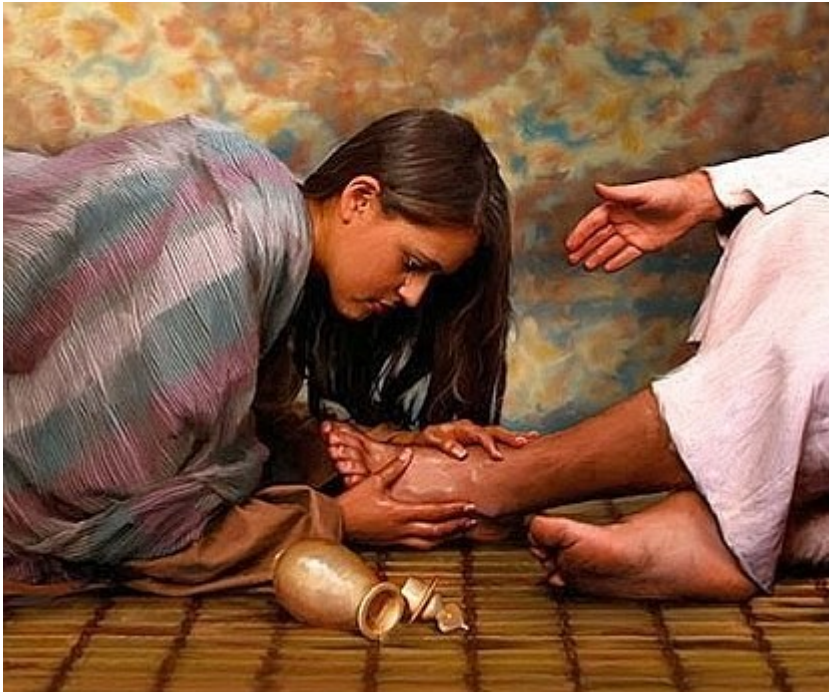

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:6-7

6 İsa Beytanya köyünde, Simun adında bir adamın evindeydi (onun lağabı 'lepralı' idi). 7 O zaman bir kadın ona geldi. Onda çok pahalı parfümle dolu bir mermer kabı vardı. Ve İsa sofrada otururken, kadın onu İsa'nın kafasına döktü.

Luka 7:37; Yuhanna 12:2-3, Matta 26:6-7; Markos 14:3
- bu olaylar aynı mı? Araştırın!

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:7

Onda çok pahalı parfümle dolu bir mermer kabı vardı.

Hebron kasabasında bulunan
İsa'nın zamanından kalma parfüm
için bir mermer kabı

- Bu pahalı parfümler çak Hindistan'dan gelirdiler. Çok tüccarların elinden geçip korkunç pahalı oldular.
- Herkes bu parfümleri kendi ölümü için saklardı, cesedin kokusunu örtmek için.

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:7

Ve İsa sofrada otururken, kadın onu İsa'nın kafasına döktü.

- EA'da kişiler şu görevler için meshedilirdi: peygamberler, krallar ve Allahevindeki görevliler.
- Beklenen 'Mesih' bu 3 görevi birden yerine getirecekti.
- İsa önemsiz, hata adı bile geçmeyen bir kadın tarafından meshedildi: bu İsa'nın alçakgönüllülüğünü gösteriyor.

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:7

Ve İsa sofrada otururken, kadın onu İsa'nın kafasına döktü.

- Birinci defa Allah bir erkeği kullandı İsa'yı meshetmek için. İsa'nın açıkta yaptığı mucizeleri ve öğretisi ona dayandı.
- Ama İsa'nın ikinci hizmeti, yani ölümü ve dirilişinde daha fazla kadınları görüyoruz: meshetmesi, haçta, mezara konulması ve dirilişinin şahitleri hep kadınlar idi.
- Bu gösteriyor, kadınların ne kadar büyük önemi var Allahın krallığı için.

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:8-9

8 Ama öğrenciler bunu görünce kızdılar. "Ne için bu ziyancılık?" dediler. 9 "Olabilirdi, bu parfüm çok yüksek fiyata satılsın ve onun parası fakarlara dağıtılsın."

Yuhanna 12:4-6

Bunun üzerine İskariyotlu Simun-
oğlu Yahuda dedi ki (o, İsa'nın
öğrencilerindendi ve Onu ele
vermek üzere idi): 5 "Neden bu
parfüm üçyüz dinara satılmadı?
Ve olabilirdi, para fakarlara
dağıtılsın!" 6 Bunu da söyleme-
di, fakaraları düşündüğü için,
ama hırsız olduğu için. Çünkü
kasa onda idi ve oraya atılan
paraları eksiltirirdi.

**Yahuda burada kurnazlık yaptı:
parfümün değeri 300 dinardan
daha yüksekti**

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:10-13

10 İsa bunu fark edince onlara dedi: "Ne için kadını rahatsız ediyorsunuz? O bana bir iyilik yaptı. 11 Nasıl olsa, fukaralar her daim yanınızda olacak. Ama ben her daim yanınızda olmayacam. 12 Kadın bu parfümü benim bedenimin üzerine döktü, beni cenazeye hazırlamak için. 13 Size doğru bir şey söyleyeyim: bütün dünyada 'iyi haber' nerede bildirilecekse, orada bu kadının yaptığı da bildirilecek, kadın anılsın diye."

Öğrenciler burada bir karşılaştırma yapıyorlar:

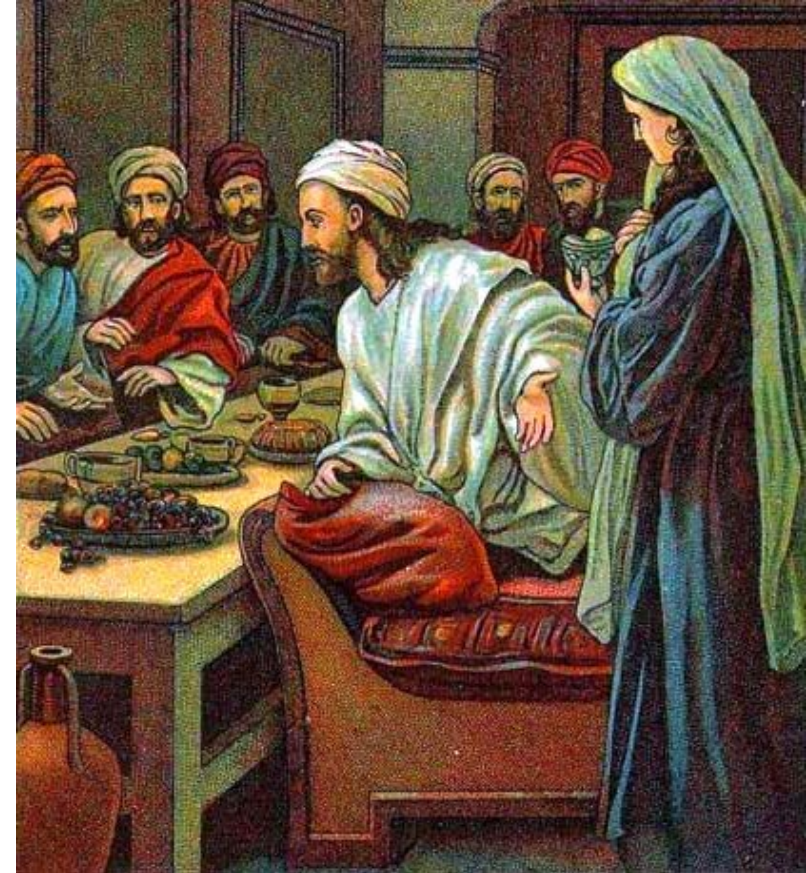
Fukaralara yardım etmek = gerçek sevap
Parfümü İsa'nın üzerine dökmek = ziyancılık

İsa'nın cevabı:

(1) "Fırsatı kaçırmayın: fukaralara her zaman sevap yapabilirsiniz." (Yasa 15:11)
- bu aslında İsa'ya hakaret: „Fukaralar senden daha önemli!“

(2) "Bu kadın sizden daha iyi davrandı!"

1. o iman etti
2. o beni düşündü, bana iyilik yaptı
3. kadın anılacak

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:14-16

14 Ondan sonra, onikilerden biri olan İskariyotlu Yahuda Allahevinin güdücülerine gitti. 15 Ve dedi: "Onu size ele vermek için bana ne kadar vereceğiniz?" Ona otuz gümüş parası saydılar. 16 Ve o andan sonra Yahuda başladı, İsa'yı ele vermek için fırsat arasın.

- Parayı teklif eden Yahuda İdi, değil İsa'nın düşmanları.
- Onun motivasyonu: intikam. İsa parfümü süren kadını övdü, öğrencilerini azarladı.
- 30 gümüş parası = 600 leva.
- O bir kölenin fiyatı idi: "Eğer boğa bir erkek ya da kadın köleyi öldürürse, kölenin efendisine otuz şekel gümüş verilecek." (Çıkış 30:32)

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:15

Ve dedi: "Onu size ele vermek için bana ne kadar vereceğiniz?" Ona otuz gümüş parası saydılar.

Zekerya 11:9-17

9 Sürüye, "Artık sizi gütmeyeceğim. Ölen ölsün, kesilen kesilsin, geri kalanlar da birbirinin etini yesin" dedim.

12 Onlara, "Uygun görürseniz ücretimi ödeyin, yoksa boş verin" dedim. Onlar da ücret olarak bana otuz gümüş verdiler.

15 RAB bana, "Sen yine akılsız bir çoban gibi donat kendini" dedi,

16 "Ülkeye öyle bir çoban atayacağım ki, yitiklere bakmayacak, dağılmışları aramayacak, yaralıları iyileştirmeyecek, sağlamları beslemeyecek. Ancak semiz koyunların etini yiyecek, tırnaklarını koparacak.

17 "Sürüyü terk eden değersiz çobanın vay haline! Kılıç kolunu ve sağ gözünü vursun! Kolu tamamen kurusun, Sağ gözü kör olsun!"

- Zekerya, peygamber olarak halka önderlik yaptı, ama halk onu reddetti, ona bir köle gibi davrandılar.
- İsa'nın değerini bir köle fiyatı gibi gördüler - onu da reddettiler. Onun arkasından kötü çobanlar gelecek, halkı gereksiz savaşlara ve ölüme götürecektir.

Son Fıfıf Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:17

Mayasız Ekmekler Bayramının birinci günde, İsa'nın öğrencileri Ona gelip dediler: "Nerede istiyorsun hazırlık yapalım, Fıfıf kurbanını orada yiyeyim?"

- Fıfıf ailece kutlanan bir bayram idi. Senenin en önemli günü idi. Bütün hane lazımdı bir arada olsun.

- İsa onu kutlamadı anası ve kardeşleri ile, fakat öğrencileriyle.
- Allahın krallığında yeni aile bağlantılarımız var.

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:18-19

18 İsa dedi: "Kasabaya gidin, filanca adama deyin: 'Muallim diyor ki, 'Vaktim geldi artık, lazım Fısıh Bayramını öğrencilerimle birlikte senin evinde kutlayayım.'"

19 Öğrenciler İsa'nın söylediği gibi yaptılar. Öylelikle Fısıh Bayramı için hazırlık yaptılar.

Fısıh Bayramı zamanında birçok Yeruslimali aileler kendi evlerini yabancı hacılara kiraya verddiler.
İsa ve öğrencileri hepsi Celileliler oldukları için toplanacak yerleri yoktu.

Mucize mi, parola mı?

Markos 14:13

"Kasabaya gidin. Bir su testisi taşıyan bir erkek sizi karşılayacak; onun arkasından gidin."

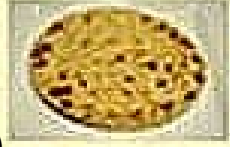
Son Fıfış Bayramı (Matta 26:1-30)

(ESTER)
(Purim)

FİFİF
(Peşah) **14.**

**MAYASIZ
EKMEKLER**
(Hag Hamotsi)

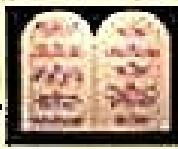
15.

**İLK
MEYVALAR**
(Bikurim)

16.

PENTİKOST
(Şavuot)

**50 gün
sonra**

(İŞIKLAR)
(Hanuka)

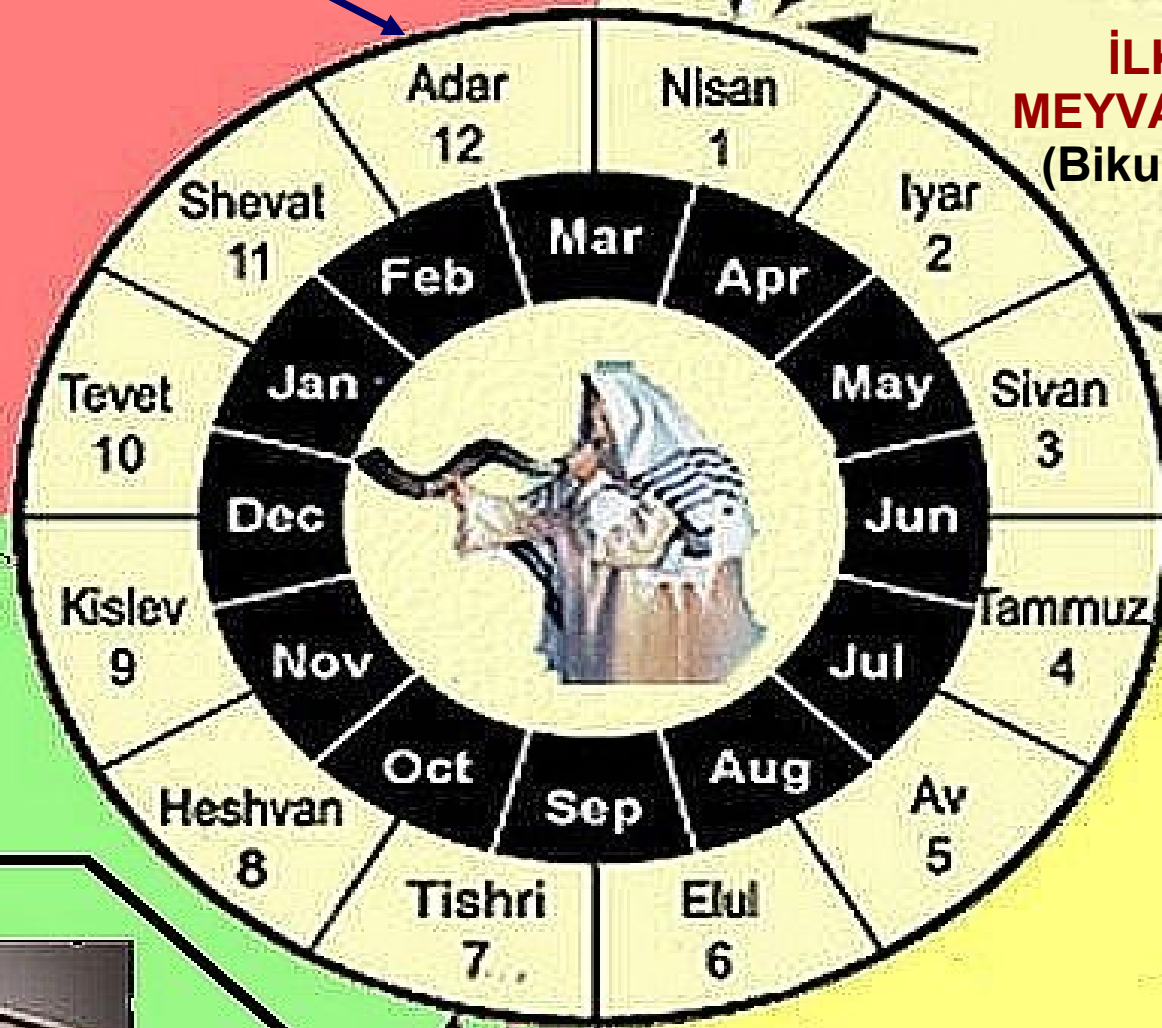
ÇARDAKLAR
(Sukot)

KEFARET GÜNÜ
(Yom Kipur)

BORAZANLAR
(Roş Haşana)

**EA'daki
bayramlar**

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

ÇIKIŞ bölüm 12

- 1 RAB Mısır'da Musa'yla Harun'a, "Bu ay sizin için ilk ay*, yılın ilk ayı olacak" dedi,
- 3 "Bütün İsrail topluluğuna bildirin: Bu ayın onunda herkes ailesine göre kendi ev halkına birer kuzu alacak. 4 Eğer bir kuzu bir aileye çok geliyorsa, aile bireylerinin sayısı ve herkesin yiyeceği miktar hesaplanacak ve aile kuzuyu en yakın komşusuyla paylaşabilecek.
- 5 Koyun ya da keçilerden seçeceğiniz hayvan kusursuz, erkek ve bir yaşında olmalı.
- 6 Ayın on dördüne kadar ona bakacaksınız. O akşamüstü bütün İsrail topluluğu hayvanları boğazlayacak.
- 7 Hayvanın kanını alıp, etin yeneceği evin yan ve üst kapı sövelerine sürecekler.

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

ÇIKIŞ bölüm 12

8 O gece ateşte kızartılmış et mayasız ekmek ve acı otlarla yenmelidir.

9 Eti çiğ veya haşlanmış olarak değil, başı, bacakları, bağırsakları ve içkembesiyle birlikte kızartarak yiyeceksiniz.

10 Sabaha kadar bitirmelisiniz. Artakalan olursa, sabah ateşte yakacaksınız.

11 Eti şöyle yemelisiniz: Beliniz kuşanmış, çarıklarınız ayağınızda, değneğiniz elinizde olmalı. Eti çabuk yemelisiniz. Bu RAB'in Fısıh kurbanıdır.

12 "O gece Mısır'dan geçeceğim. Hem insanların hem de hayvanların bütün ilk doğanlarını öldüreceğim. Mısır'ın bütün ilahlarını yargılayacağım. Ben RAB'im.

13 Bulduğunuz evlerin üzerindeki kan sizin için belirti olacak. Kanı görünce üzerinizden geçeceğim. Mısır'ı cezalandırırken ölüm saçan size hiçbir zarar vermeyecek.

14 Bu gün sizin için anma günü olacak. Bu günü RAB'in bayramı olarak kutlayacaksınız. Gelecek kuşaklarınız boyunca sürekli bir kural olarak bu günü kutlayacaksınız."

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

ÇIKIŞ bölüm 12

15 "Yedi gün mayasız ekmek yiyeceksiniz. İlk gün evlerinizden mayayı kaldıracaksınız. Kim bu yedi gün içinde mayalı bir şey yerse, İsrail'den atılacaktır.

16 Birinci ve yedinci günler kutsal toplantı yapacaksınız. O günler hiçbir iş yapılmayacak. Herkes yalnız kendi yiyeceğini hazırlayacak.

17 Mayasız Ekmek Bayramı'nı kutlayacaksınız, çünkü sizi ordular halinde o gün Mısır'dan çıkardım. Bu günü kalıcı bir kural olarak kuşaklarınız boyunca kutlayacaksınız.

18 Birinci ayın on dördüncü gününün akşamından yirmi birinci gününün akşamına kadar mayasız ekmek yiyeceksiniz.

19 Evlerinizde yedi gün maya bulunmayacak. Mayalı bir şey yiyen yerli yabancı herkes İsrail topluluğundan atılacaktır. **20** Mayalı bir şey yemeyeceksiniz. Yaşadığınız her yerde mayasız ekmek yiyeceksiniz."

1.Korintliler 5:7-8

Onun için eski mayayı dışarıya atın ki, yeni hamur olasınız (ve aslında mayasızsınız). Çünkü bizim Fısıh kurbanımız zaten kesilmiştir, o da Mesih'tir. Öyle ki, biz bu bayramı turalım; değil eski maya ile, ne de arsızlık ve kötülük mayası ile, ama dürüstlük ve hakikatın mayasız ekmeği ile.

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

ÇIKIŞ bölüm 12

24 "Sen ve çocukların kalıcı bir kural olarak bu olayı kutlayacaksınız.

25 RAB'bin size söz verdiği topraklara girdiğiniz zaman bu töreye uyacaksınız.

26 Çocuklarınız size, 'Bu törenin anlamı nedir?' diye sorduklarında,

27 'Bu RAB'bin Fısıh kurbanıdır' diyeceksiniz, 'Çünkü RAB Mısırlılar'ı öldürürken evlerimizin üzerinden geçerek bizi bağışladı.'" İsraililer eğilip tapındılar.

28 Sonra gidip RAB'bin Musa'yla Harun'a verdiği buyruğu eksiksiz uyguladılar.

Fısh + Mayasız Ekmekler Bayramı

NİSAN ayı

8	9	10 Kuzu seçiliyor	11 Kuzu inceleniyor	12 Kuzu inceleniyor	13 Kuzu inceleniyor	14 Kuzu kesiliyor
15 Kuzu yeniliyor 1.gün	16 İlk meyvalar 2.gün	17 3.gün	18 4.gün	19 5.gün	20 6.gün	21 7.gün: son

**+ 7 hafta =
Pentikost
(Şavuot)**

Son Fışih Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:17

Mayasız Ekmekler Bayramının birinci günde...

FİSİH
Bayramı
için
gerekli
olan
malzeme-
ler:

3 mayasız pide

1 kızartılmış kuzu

4 kadeh şarap

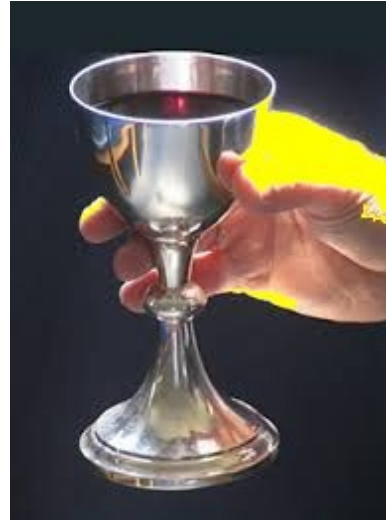

acı otlar

İsa'nın zamanında Fısh sofrası ('Seder')

1. kadeh:
Kutsama

2. kadeh:
Yargı / Özgürlük

3. kadeh:
Fidyeye / Bereket

4. kadeh:
Övgü / Krallık

- EA'da Fısh sofrası için çok detaylar geçmiyor. Ama İsa'nın zamanında çok katı Seder denilen bir tören haline geldi.
- Ayrıca Musa'nın kanununda geçmeyen şarap da eklendi. Herkes lazımdı sırayla 4 kadeh şarap içsin.
- Bu kadehlerin adları vardı ve Çıkış 6:6-8'le ilgiliydi. Rab yapacağı işleri sayıyor

Çıkış 6:6-8

6 "Onun için İsraililer'e de ki, 'Ben RAB'bim. Sizi Mısırlılar'ın boyunduruğundan çıkaracağım (1. kadeh) onların kölesi olmaktan kurtaracağım. (2. kadeh) Onları ağır biçimde yargılayacak ve kudretli elimle sizi özgür kılacağım. (3. kadeh)

7 Sizi kendi halkım yapacak ve Tanrınız olacağım. (4. kadeh) O zaman sizi Mısırlılar'ın boyunduruğundan çıkaran Tanrınız RAB'bin ben olduğumu bileceksiniz.

8 Sizi İbrahim'e, İshak'a ve Yakup'a vereceğime ant içtiğim topraklara götüreceğim. Orayı size mülk olarak vereceğim. Ben RAB'bim.'" (5. kadeh - mecbur değil)

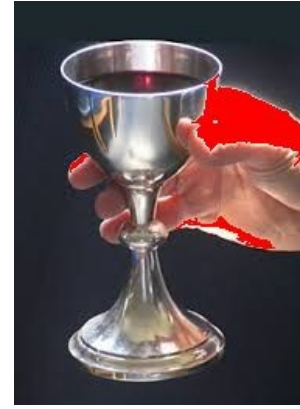
İsa'nın zamanında Fısh sofrası ('Seder')

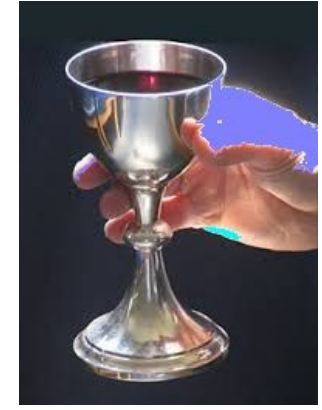
1. kadeh:
Kutsama

2. kadeh:
Yargı / Özgürlük

3. kadeh:
Fidyeye / Bereket

4. kadeh:
Övgü / Krallık

Sederin sırası

1. **Birinci kadeh** içiliyor: ev sahibi bereket duasını yapıp onu dağıtıyor
2. elleri yıkamak
3. yemekler masaya konuluyor
4. acı otlar soslan yeniliyor
5. tabaklar kaldırılıyor

6. en küçük erkek en yaşlısına 4 soru soruyor o da cevap veriyor
7. **İkinci kadeh** içiliyor
8. tabaklar yeniden masaya konuluyor
9. şükran duası + Mezmur 103-104 okunuyor

10. ellerini yıkamak
11. mayasız ekmek kırılıp acı otlar ve sosla yeniliyor - sonra et yeniliyor
12. **Üçüncü kadeh** (onun adı: 'Bereket kadehi') içiliyor
13. Mezmur 115-118 (Halel, ya da 'Mısırlı Halel') okunuyor

14. **Dördüncü kadeh** içiliyor
- Sederin sonu
15. kim isterse: Beşinci kadeh içiliyor.
16. 'büyük Halel' okunuyor (Mezmur 120-138)

İsa ve 'Fısıh problemi'

SİNOPTİKLER (Matta, Markos, Luka)

Markos 14:12 Mayasız Ekmekler Bayramının birinci gününde Fısıh kuzusu kesilirdi. O vakıt İsa'nın öğrencileri Ona dediler: "Nereye gidip hazırlık yapalım, Fısıh kurbanını orada yiyesin?"

Matta 26:10 Öğrenciler İsa'nın söyle-diği gibi yaptılar. Öylelikle Fısıh Bayramı için hazırlık yaptılar.

İsa Fısıh Bayramını kutladı

YUHANNA

13:1 Fısıh Bayramından önce idi.

13:29 Kimileri şöyle düşündü: madem kasa Yahuda'da idi, İsa ona demiş: 'Bayram için bize lazım olan şeyleri satın al'

18:28 Ama abdestleri bozulma-sın diye kendileri saraya girme-diler, öyle ki, Fısıh kurbanından yiyebilsinler diye.

İsa Fısıh Bayramını kutlamadı

İsa'nın son günleri

14.Nisan

15.Nisan

16.

13.

14.Nisan

15.Nisan

Perşembe

Cuma

Cumartesi

18:00-23:30
Öğrencilerle
son sofrası

00:00-01:00
Getsemani
bahçesinde

01:00-01:30
İsa'nın
tutuklanması

01:30-03:00
1.dava: Annas
2.dava: Kayafas

03:00-05:00
Kayafas'ın
evinde
tutuklu

05:00-06:00
3.dava: Sanhedrin

06:00-07:00
4.dava: Pilatus

07:00-07:30
5.dava: Hirodes

07:30-09:00
6.dava: Pilatus
İsa kamçılanıyor

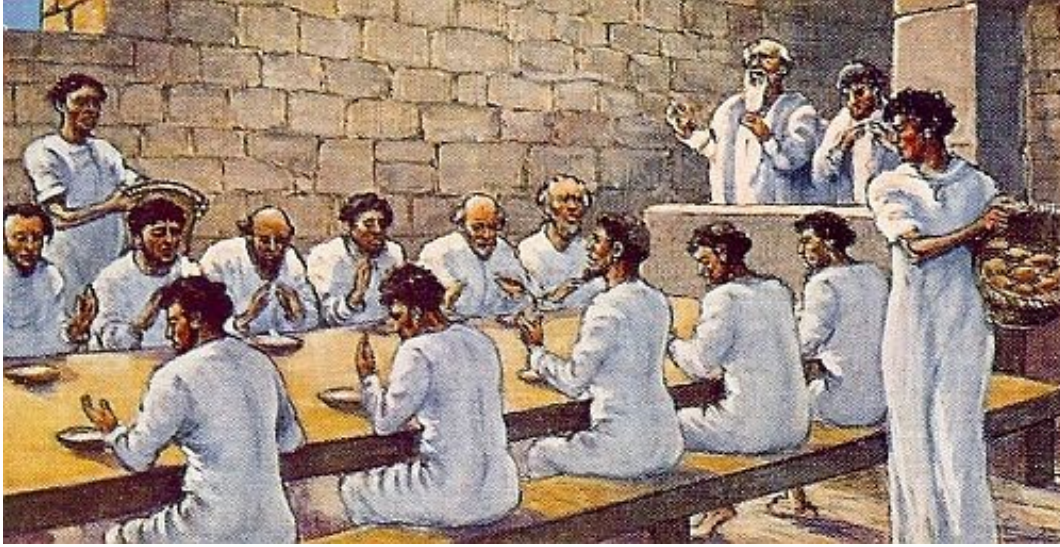
09:00-12:00
İsa Golgoya'ya
götürülüyor

12:00-15:00
İsa'nın haçlanması
ve ölümü

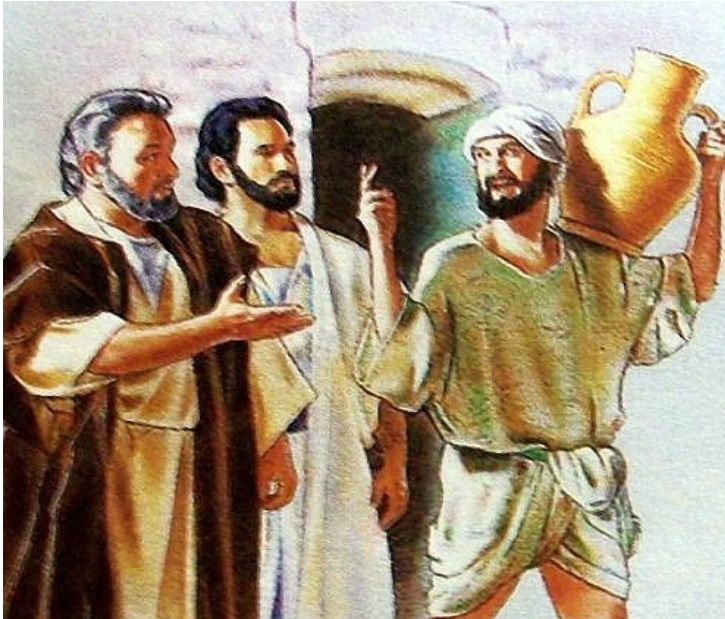
15:00-18:00
İsa haçtan indiriliyor
ve mezara konuluyor

- Biliyoruz İsa cuma günü öldü (Mat 27:62, Mark 15:42, Lu 23:54, Yuh 19:31)
- Ertesi Şabat günü 'büyük Şabat' idi. Demek Mayasız Ekmeklerin birinci günün idi. (Yuhanna 19:31)

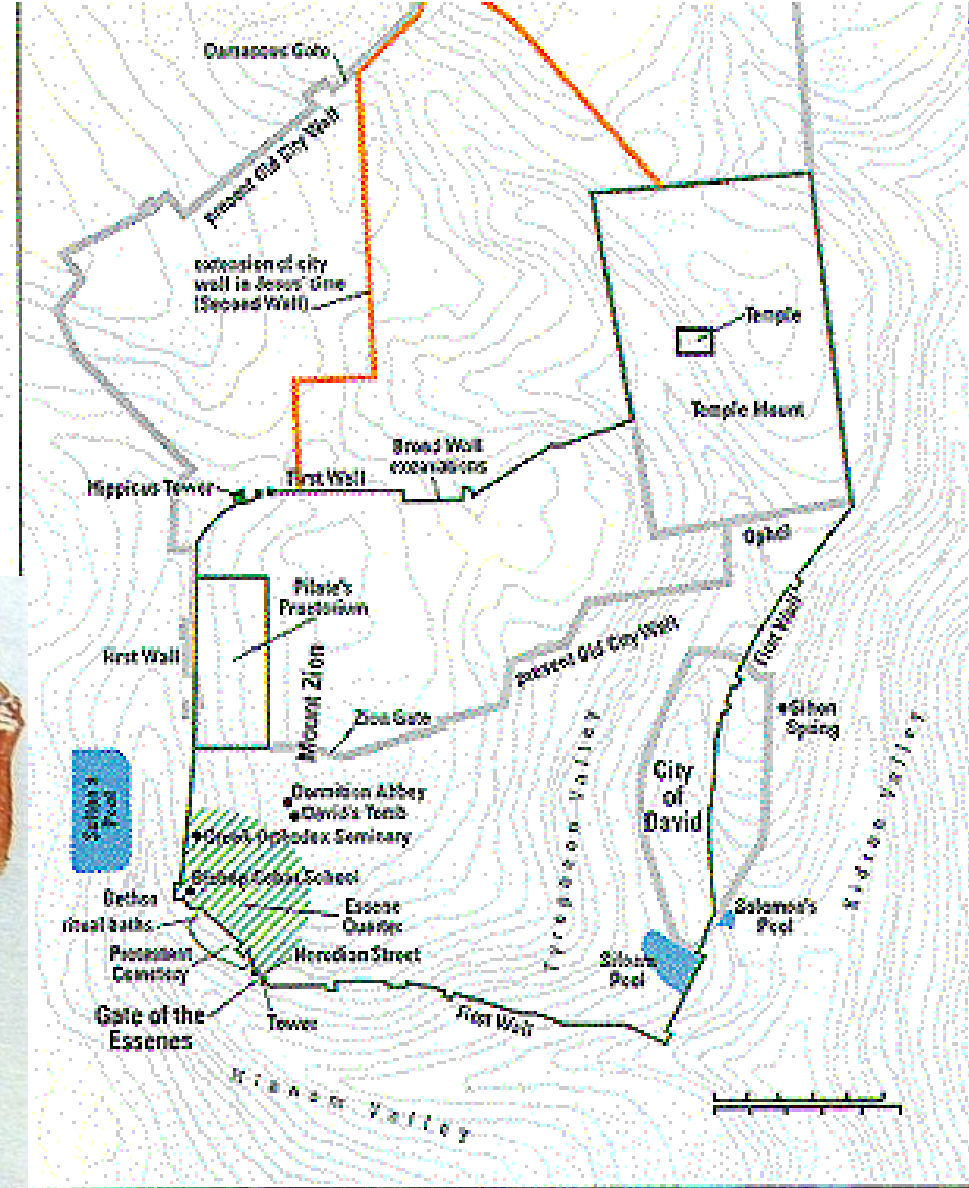
İsa ve 'Fıstık problemi'

- Eseniler güneşe bağlı ayrı bir takvim kullanırdılar. Tam 30 senesinde Yahudilerin Fıstık tarihinden bir gün önce oldu.
- Yeruşalim'deki Eseniler mahallesinde kadınlar yaşamazdı. Onun için erkek kadın işini yapmaya mecbur kaldı.

1.çözüm: İsa Esenilerin Fıstıkını kutladı:

İsa ve 'Fısıh problemi'

2.çözüm:

İsa Celilelilerin ve Ferisilerin tarihini kullandı

FERİSİLER

Sinagogları (duahaneleri) kontrol ederler

Celile'de en güçlü idiler

Celilelilerin takvimini kullanırdılar:
gün güneşin doğuşundan başlıyor

Fısıh kuzuları hem 14. kesip, hem 14. yerdiler.

SADUKİLER

Yeruşalim'deki tapınağı (Allahevini) kontrol ederler

Yahudiye'de en güçlü idiler

Standard Yahudi takvimini kullanırdılar:
gün güneşin batışından başlıyor

Fısıh kuzuları 14. kesip, 15. inde yerdiler (bizim için aynı günün akşamı - onlar için yeni gün).

İsa ve 'Fısıh problemi'

3.çözüm:

İsa öğrencileriyle Fısıhı kutlamadı, ayrı bir sofrada yedi

- İsa Cuma günü öleceğini biliyordu. O zaman Fısıh kuzuları henüz kesilmemiş olacaktı.
- Onun için öğrencileriyle Perşembe akşamı (15.Nisan) Fısıh sofrasına benzer bir anma sofrasını yapmaya karar verdi.
- O sofrada mayasız ekme, şarap ve acı otlar vardı, ama et yoktu. Kuzunun olmaması, İsa'ya fırsat verdi, dünyanın kuzusu benim' dersini daha kuvvetli bir biçimde versin.
- Onun için kuzunun etini alıp 'Bu benim bedenimdir' demedi, ama ekmeği kullandı.

Bugünkü Seder tabağı: et yerine kuru kemik. Tapınağın yıkılışından sonra Sederde et yemez oldular.

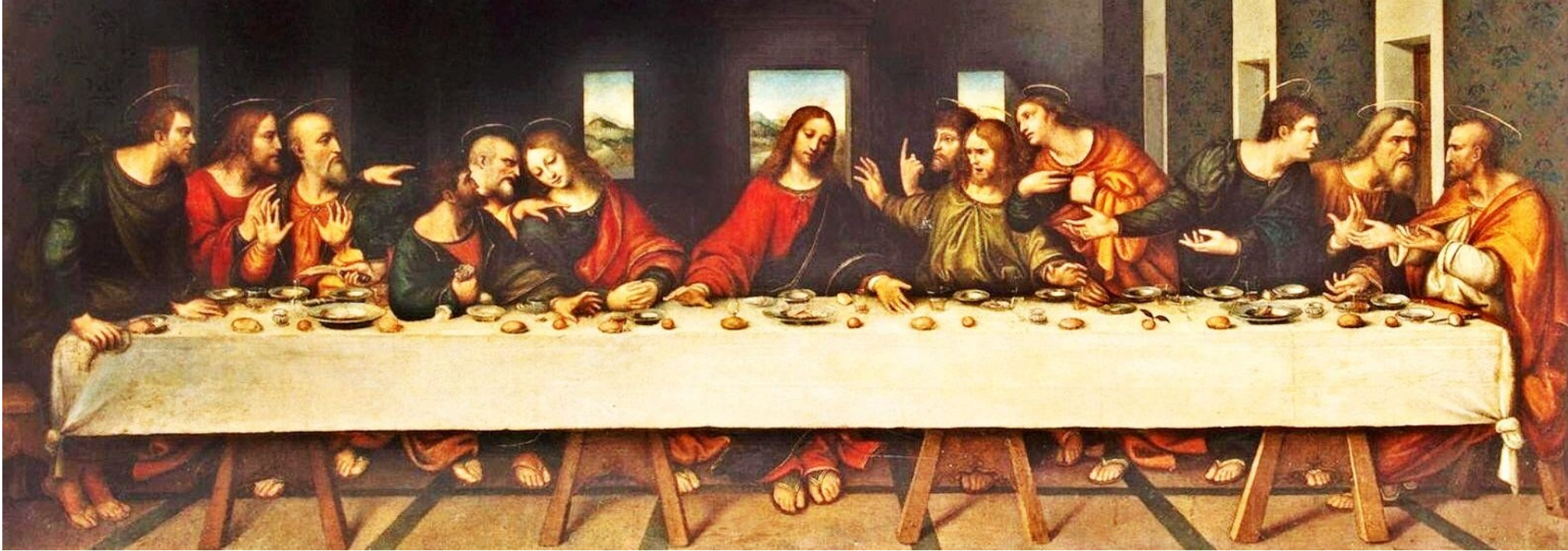

Son Fışh Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:20-22

20 Akřam olunca, İsa oniki öđrenci ile birlikte sofrada oturmakta idi. 21 Yemek yerlerken dedi: "Size doğru bir şey söyleyeyim: sizden biri beni ele verecek."

22 Çok sıkılmaya ve teker teker Ona sormaya başladılar: "Efendimiz, herhalde ben değilim ya?"

Leonardo da Vinci'nin 'Son sofrası' (1495):

İsa bu ilanı yaptıktan sonra her öğrenci başka bir tepki gösteriyor:

Batolomeyus - Yakup - Andreas - Yahuda - Petrus - Yuhanna - İSA - Tomas - Yakup - Filipus - Matta - Tadeyus - partizan Simun

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:23-25

23 İsa cevap verip dedi: "Elini benimle birlikte tencereye bandıran adam, işte, o beni ele verecek. 24 Sahi, İnsanoğlu aynı öyle gidiyor, nasıl kendisinden için yazılmıştı. Ama İnsanoğlu'nu ele veren adam var ya, vay o adamın haline! O adam hiç dünyaya gelmeydi daha iyi olurdu."

25 İsa'yı ele veren Yahuda Ona cevap verip dedi: "Muallim, herhalde ben değilim ya?" - İsa ona dedi: "Sen kendin söyledin".

- Ortadoğuda beraber yemek yemek kutsal bir bağlantı kurmak, hayat boyunca birbirlerini korumak demektir.

Mezmur 41:7-9

„Benden nefret edenlerin hepsi Fısıldaşıyor aralarında bana karşı, Zararımı düşünüyorlar,
8 "Başına öyle kötü bir şey geldi ki" diyorlar,
"Yatağından kalkamaz artık."
9 Ekmeğimi yiyen, güvendiğim yakın dostum bile İhanet etti bana.“

- Davut bu sözleri yazdı Avşalom'un isyanından sonra.
- İsa hem aynı duyguları paylaştı, hem de isyan edenin sonunu gösteriyor.

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:26

Onlar yemek yerken, İsa ekmek aldı, onu mubarekleyip kırdı ve öğrencilere verip dedi: "Alın, yiyin, bu benim bedenimdir"

Matsot – mayasız kuru ekmek

çizik

deşik

Yahudi hocaların öğretisi:
„Matsotlar lazım çizik ve deşik olsunlar“

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:27-28

27 Sonra bir kadehi aldı, şükür etti ve onlara verip dedi: "Siz hepiniz bundan için.
28 Çünkü bu benim kanımdır, anlaşma kanıdır. Bu kan dökülüyor, birçoklarının günahları af edilsin diye.

İsa ne değişiklikler getirdi?

1. artık her hane bu sofrayı kutlamıyor ama bütün topluluk birlikte:

birinci kurtuluşu bütün halk için idi - herkes ona mecbur katılırdı

Allah halkının en küçük parçası hane idi - ama artık kan bağlantıları geçerli değil herşey 'duhovno' oldu = asıl kardeşimiz değil aynı anadan doğan kişiler, ama aynı gökteki babadan doğanlar

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:27-28

27 Sonra bir kadehi aldı, şükür etti ve onlara verip dedi: "Siz hepiniz bundan için.
28 Çünkü bu benim kanımdır, anlaşma kanıdır. Bu kan dökülüyor, birçoklarının günahları af edilsin diye.

İsa ne değişiklikler getirdi?

2. artık kuzu kesilmeyecek - hayvan kurbanlarının sonu
İbraniler 9:11-14

11 Ama Mesih gelecekteki iyi şeylerin başgörevlisi olarak geldi. Ve daha büyük ve eksiksiz olan Allahevine girdi. O Allahevi de elle yapılmamış, hani demek istiyorum bu dünyadan değildir. 12 Mesih yanına keçilerin ya da danaların kanını almadı. Hayır, kendi kanıyla, ilk ve son defa, en kutsal yere girdi ve böylelikle bize sonsuz kurtuluşu kazandırdı. 13 Keçilerin ve öküzlerin kanı, ve bir erkek keçinin serpilmiş külleri mundar kişileri kutsal kılıyor, hani onların bedenlerini Allahın önünde temiz kılıyor. 14 Madem öyle, Mesih'in kanı ne kadar daha fazla duygularınızı ölü işlerden temizleyecek; öyle ki, artık diri Allaha hizmet edesiniz. Mesih kendi kendini sonsuz Ruh ile lekesiz olarak Allaha kurban getirdi.

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

İsa ne değişiklikler getirdi?

3. artık acı otlar kullanılmıyacak

- Rabbin sofrası sevinçli bir olay olmalı - iyi değil İsanın acıları üzerinde duralım - İsa'nın çektiği bedensel acıları bizi kurtarmıyor.
- az önce ne okuduk: “kendi kendini sonsuz Ruh ile lekesiz olarak Allaha kurban getirdi” - Getsemani bahçesindeki söz “Ama benim istediğim olmasın, sen nasıl istersen öyle olsun” - bu söz asıl kurban olayıdır.
- “Eli, Eli lama şevaktani” - asıl acı çekmek olayı budur - babasından ayrı kaldı.
- acı otlar: Mısırda köleliği andırıyor - Rab elbette istiyor kurtulduğumuzu analım, hatırlayalım. Ama: dikkatimiz olmasın “Ben neler yaptım, ne kadar fena idim” - ama: “Beni kim kurtardı” - sen övünme günahlı hayatınla, ama seni ondan kurtaran Rable övün

Son Fıstık Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:26

"bu benim bedenimdir"

Sembolik hareketler:
Ne zaman geçerli olurlar?

- yetkili kişiler onu yapmalı
- Katılanların anlayışı lazım doğru olsun
- Kişilerin davranışları lazım sembole uygun olsun

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:26

"bu benim bedenimdir"

- Papazın bereketlemesiyle ekmek ve şarabın parçacıkları Mesihin bedenine dönüşürmüş.
- Dışarıdan birşey gözüküyor, ama gizli bir biçimde İsa orada bedensel olarak bulunmuş.
- Bunun adı: evharist (grekçe: şükür etmek)

Ekmekle şarap nasıl Mesihin bedeni ve kanı olabilir?

Bu görüşün problemleri:

1. İsa kendi kendini kurban etmiyor, papaz Mesihi kurban ediyor. İbraniler 9:14 „Mesih kendi kendini sonsuz Ruh ile lekesiz olarak Allaha kurban getirdi.“
2. İsa'nın kurbanı bir kere olmadı, her gün binlerce defa tekrarlanıyor İbraniler 9:26 „Ama şimdi, bu dünyanın sonunda, Mesih sade bir kere meydana çıktı, kendi kurbanıyla günahı yok etsin diye.“
3. bedensel bir varlık ise, o zaman imana gerek yok: İbraniler 11:6 "Zaten iman olmadan Allahu memnun edemeyiz. Çünkü Allaha gelen kişi lazım iman etsin ki, O vardır ve Onu arayanlara karşılık verecektir.“
4. Yiyip içenler kanibal oluyor - Apo 15:29 - „Putlara adanmış şeylerden, - kandan, - boğulmuş hayvanların etinden, - hem de zinadan uzak durasınız.“

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:26

"bu benim bedenimdir"

“Simgesel varolma”

- Ortada papaz yok. Kardeşlerin arasında bir paylaşma. Anlamı: yeniden canlandırmak değil, ama anmak
- Ekmek ve şarap materyal olarak önemli değil, içinde özel bir kutsallık yok.
- Önemli olan katılanların imanıdır.

Ekmekle şarap nasıl Mesih'in bedeni ve kanı olabilir?

Bu görüşün problemleri:

1. Rabbin sofrasının önemi azalıyor: seyrek yapılıyor, zamanla banalno oluyor - anlamını kaybediyor.
2. Seyrek yapıldıktan sonra, sevinçli bir kutlama değildir, herkes yargılayıyor ("Rabbe layık olmayan bir tarzda yemek")

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:27-28

27 Sonra bir kadehi aldı, şükür etti ve onlara verip dedi: "Siz hepiniz bundan için. Çünkü bu benim kanımdır, anlaşma kanıdır. Bu kan dökülüyor, birçoklarının günahları af edilsin diye.

1.Korintliler 11:23-26

Çünkü size teslim ettiğim şu öğretiş ben de Rab'den aldım: Rab İsa o gecede, ne zaman Onu teslim ettiler, ekmek aldı,

24 şükür ettikten sonra onu kırdı ve dedi: "Alın, yiyin! Bu sizin için kırılan benim bedenimdir. Beni anmak için bunu yapın."

25 Aynı onun gibi, yedikten sonra kadehi de aldı ve dedi: "Bu kadeh, benim kanımla yapılan yeni anlaşmadır. Bunu her ne zaman içerseniz, beni anmak için yapın."

26 Demek, her ne zaman bu ekmeği yerseniz, her ne zaman bu kadehten içerseniz, Rab gelinceye kadar, Onun ölümünü ilan etmiş oluyorsunuz.

Özel konu: Antlaşma

Anlaşma, antlaşma, ahit fikrinin gelişmesi

İki kişinin arasında kutsal bir söz vermek – ahit 'kesmek'

1) kan paylaşmak

- En baştaki anlam: iki taraf kolunu kesip birbirlerinin kanını emerdiler.
- Böylece artık ikisi birbirlerine bağlıdırlar, hayatları birleşti.
- Anlamı: "Eğer verdiğim sözümü tutmasam, benim kanım aksın!"

2) kurban kesmek

- Yaratılış 15 – Rab İbrahim'le antlaşma yapıyor
- 4 çeşit hayvan ortadan yarıyor, sonra her iki taraf ortasından geçiyor.
- Anlamı: "Eğer verdiğim sözümü tutmasam, ben de bu hayvanlar gibi ortadan kesileyim!"

Özel konu: Antlaşma

Anlaşma, antlaşma, ahit fikrinin gelişmesi

3) sofrayı paylaşmak

- Zamanla sofranın kendisi antlaşmayı geçerli kılan olay oldu.
- Ritual olarak şarap içmek anlamlı oldu.
- Ekmek ve tuz da kullanılırdı

Çıkış 24:9-11 -

`Tanrı İsrail soylularına zarar vermedi. Tanrı'yı gördüler, sonra yiyip içtiler.`

- Rabbin huzurunda yemek yediler = antlaşma sofrası

Özel konu: Antlaşma

Bazı antlaşmalar iki insan arasında yapılırdı

- İbrahim ile Avimelek (Yaratılış 23:31)
- Davut 'le Yonatan (1.Samuel 18:3)

Bazı antlaşmalar iki devlet arasında yapılırdı

- Davut ile Hiram (1.Krallar 5:12)
- İsrail ile Asur ve Babil (1.Krallar 15:18-19; Hezekiel 17:3)
- Aslında Rab öyle antlaşmaları çok sıkı yasak etti: Çıkış 34:12-16; Yasa 7:2)

Bakır tabela İ.Ö.1235 - Mısırlı Tudaliya IV ile Hititli Kurunta arasındaki antlaşma

Özel konu: Antlaşma

Bazı antlaşmalar kral ile halkı arasında yapılırdı

"Hükümdar - kul antlaşması"

- Hükümdar söz verirdi ki, kulunu koruyacak, kul da itaat edeceğine söz veriyor.
- Arheologlar, bu tip antlaşmaları sık sık buldular. Onların kalıbı hep aynı:

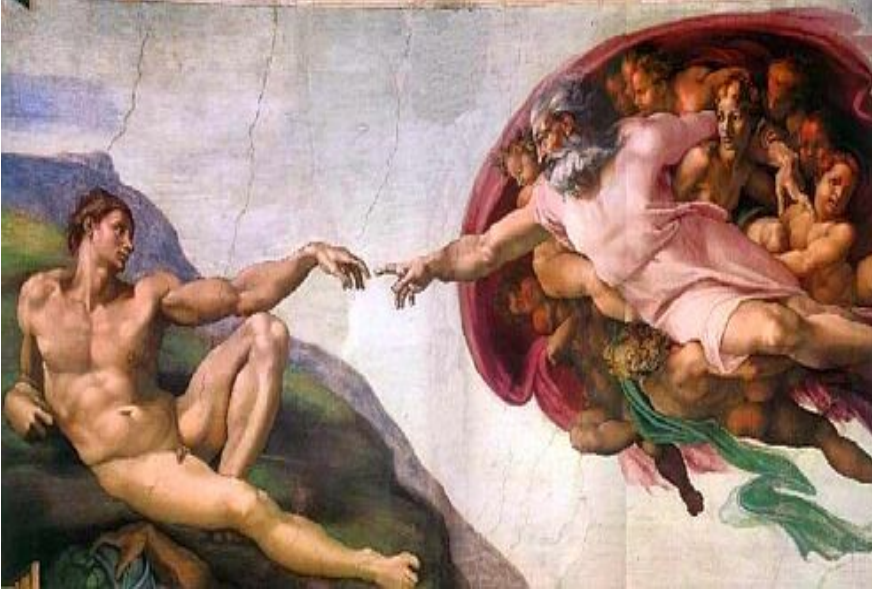
1. Hükümdar kendini adı ile ünvanlarıyla tanıtırıyor
2. Hükümdar şimdiye kadar kulu ile yaşadığı tarihini anlatıyor (kendi iyiliğini ve itaati hak ettiğini göstermek için)
3. Antlaşmanın şartları - kulun görevleri sıralanıyor
4. Hükümdarın sağlayacağı bereketler ve lanetler
5. Bu antlaşmaya şahit olan tanrı yada tanrıların adları listeleniyor

- Çıkış 20 = Rab hükümdar, İsrail kul
- Antlaşmanın bütün parçaları bulunuyor

Özel konu: Antlaşma

Allahla insan arasında antlaşmalar

1) ADEM ile

- Yaratılış 2:15-17
- Adem ve Havva lazımdı ağaçtan yemesinler
- Karşılık: çoğalmak, bütün dünyayı doldurmak
- İşaret: Sept günü

2) NUH ile

- Yaratılış 9:9-17
- Şart: insanın hayatına karşı saygı
- Karşılık: ekmek ve biçmek zamanları hep devam edecek. Rab dünyayı bir daha yok etmeyecek
- İşaret: gökkuşağı

Özel konu: Antlaşma

Allahla insan arasında antlaşmalar

3) İBRAHİM ile

- Yaratılış 15:1-18
- İbrahim lazımdı Rabbe güvensin, onun yolunda yürüsün
- Karşılık: 1. çoğ büyük soy 2. toprak 3. bütün dünyaya bereket
- İşaret: sünnet
- Bu antlaşma iki defa tazelendi: Yaratılış 17 ve 22

Özel konu: Antlaşma

Çıkış 24:5-8

RAB'be yakmalık sunular sundular, esenlik kurbanları olarak boğalar kestiler. 6 Musa kanın yarısını leğenlere doldurdu, öbür yarısını sunağın üzerine döktü. 7 Sonra antlaşma kitabını alıp halka okudu. Halk, "RAB'bin her söylediğini yapacağız, O'nu dinleyeceğiz" dedi. 8 Musa leğenlerdeki kanı halkın üzerine serpti ve, "Bütün bu sözler uyarınca, RAB'bin sizinle yaptığı antlaşmanın kanı budur" dedi.

4) MUSA ile

Özel konu: Antlaşma

ESKİ ANTLAŞMA

(1.adım)

RAB'be yakmalık sunular sundular, esenlik kurbanları olarak boğalar kestiler.

(2.adım)

Sonra antlaşma kitabını alıp halka okudu. Halk, "RAB'bin her söylediğini yapacağız, O'nu dinleyeceğiz" dedi.

(3.adım)

Musa leğenlerdeki kanı halkın üzerine serpti ve, "Bütün bu sözler uyarınca, RAB'bin sizinle yaptığı antlaşmanın kanı budur" dedi.

YENİ ANTLAŞMA

En birinci:

kurbanın ölümü – her şey ona dayanıyor

Sonra::

Antlaşmanın şartlarını anlamak ve razı gelmek

En sonunda::

Antlaşmayı kendisi için geçerli kılmak

Özel konu: Antlaşma

Antlaşmayı tazelemek

a) Musa'nın zamanında

- Yasa 29:1-10
- Neden: 40 sene geçti, birinci kuşak İsraililer hepsi çölde öldü.
- Yeni kuşak lazımdı Rabbin antlaşmasını kendileri kabul etsinler

c) Yehoyada zamanında

- 2.Krallar 11:16-17
- Yahuda krallığında Atalya adında bir kraliçe meydana çıktı
- Onun ölümünden sonra başkahin Yehoyada'nın önderliğinde tövbe olarak putları attılar, antlaşmayı tazelediler

b) Yeşu'nun zamanında

- Yeşu 24:15
- Yeşu ölmeküzere idi. Yeni bir kuşak doğdu; Kenan'da doğan ilk kuşak
- Onlar da lazımdı kend'ler'karar vers'nler

d) Yoşia'nın zamanında

- 2.Krallar 23:2-3
- Uzun seneler Musa'nın kanunu unutulmuştu
- Yoşia onu tapınakta yeniden buldu, bütün halka okudu ve böylece yeniden antlaşmayı tazeledi.

Özel konu: Antlaşma

Allahla insan arasında antlaşmalar

5) HARUN ile

- Sayım 18:19; 25:12-13;
- Şart: kutsal olacaksınız
- Karşılık: sonsuza kadar kahinlik sistemi onların olacaktı
- İşaret: rubaları

6) DAVUT ile

- 2/Samuel 23:5; Mezmur 89:3,28
- Şart: yok
- Karşılık: sonsuza kadar Davud'un soyundan biri İsrail'de krallık yapacak
- İşaret: tahtı

Özel konu: Antlaşma

Allahla insan arasında antlaşmalar

7) YENİ antlaşma

Yeremya 31:31-34 ve İbraniler 10:16-17

31 "İsrail halkıyla ve Yahuda halkıyla
Yeni bir antlaşma yapacağım
günler geliyor" diyor RAB,
32 "Atalarını Mısır'dan çıkarmak için
Ellerinden tuttuğum gün
Onlarla yaptığım antlaşmaya
benzemeyecek.
Onların kocası olmama karşın,
Bozdular o antlaşmamı" diyor RAB.
33 "Ama o günlerden sonra İsrail halkıyla
Yapacağım antlaşma şudur" diyor RAB,
"Yasamı içlerine yerleştirecek,
Yüreklerine yazacağım.
Ben onların Tanrısı olacağım,
Onlar da benim halkım olacak.
34 Bundan böyle kimse komşusunu ya da
kardeşini,
'RAB'bi tanıyın diye eğitmeyecek.
Çünkü küçük büyük hepsi
Tanıyacak beni" diyor RAB.
"Çünkü suçlarını bağışlayacağım,
Günahlarını artık anmayacağım."

Rabbin Sofrası bugün ne anlam taşıyor?

1. geçmiş zamana bakıyoruz anmak ve şükretmek zamanı

Luka 22:19; 1 Korintliler
11:24-25

Rabbin sofrasında, Rab İsa'nın bütün yaptıkları için, en derin hamd ve şükür sunuyoruz.

Aynı nasıl Fısıh bayramında İbranilerin Mısır köleliğinden kurtulduğunu her sene anırdılar, aynı onun gibi, Mesih de bizim Fısıh bayramımızdır

Çıkış 12:26-27 - 1 Kor. 5:7;
11:26

2. şimdiki zamana bakıyoruz

tazelemek ve beraberlik zamanı

Rom. 5:10; 1 Kor. 10:16

İsa'nın ölümü ve dirilişini paylaşıp besleniyoruz. Dirilmiş olan İsa bizi kendi Ruhuyla besliyor.

3. gelecek zamana bakıyoruz yeniden söz vermek ve beklemek zamanı

1 Kor. 11:28-29

Rabbin sofrasına uygun olarak katılmak için kendi kendimizi kontrol ediyoruz. Böylelikle yeniden Mesih'i adanıyoruz.

Aynı anda onun yeniden geleceğini düşünüyoruz
1.Kor. 11:26. O vakit bedence onunla beraber bu sofraya katılacağız Mat 26:29

Rabbin Sofrası bugün ne anlam taşıyor?

Sorular:

1) Rabbin sofrasını kim alabilir?

- genel cevap: yeniden doğmuş, tövbe etmiş ve vaftiz olmuş her gerçek imanlı
- neden sadece vaftiz olmuş kişiler katılsın?

Çıkış 12:43 - yabancı kişiler Fısh bayramından almazlardı

Çıkış 12:48 - lazimdi önce sünnet olsunlar (Kol. 3:11-12)

Yuh 13:5,30 - Yahuda ayak yıkanmasında var idi, ama RS'ında yoktu

Yuhanna 13:10 önce hamam, sonra ayak yıkamak

ÖNCE

bir kere

sık sık

SONRA

Rabbin Sofrası bugün ne anlam taşıyor?

Sorular:

2) Rabbin sofrasını kim dağıtabilir?

- genel cevap: kim alabilirse, dağıtabilir de
- en uygun: toplantıyı güden kişi, ya da onun seçtiği kişi
- Apostolların İşleri 6:2 - ilk diakonların görevlendirilmesi
- birçok kişi bu görev ile Rabbin sofrası arasında bir bağlantı kuruyorlar: nasıl bu diakonlar ilk önce lazımdı onlara el koysunlar, aynı biçimde 'el koyulmamış' kişi Rabbin sofrasını dağıtamaz" diyorlar.
- "Maddi işlerle uğraşmak" original: sofralarda hizmet etmek. Ama bu Rabbin sofrası için konuşmuyor; fukaralara yemek dağıtmak için konuşuyor.

3) Rabbin sofrasını ne kadar sık yapmak lazım?

- Luka 22:19- 1.Kor.11:23-25 - bunu = Fısıh bayramı = senede bir defa
- Apo 2:42,46-47 - kendilerini verdiler, her gün = daha sık
- Apo 20:7 - "haftanın ilk günü ekmek bölmek için bir araya geldik" = her pazar

Rabbin Sofrası bugün ne anlam taşıyor?

Sorular:

4) Hangi materyallerle yapılısın (mayalı mı, mayasız mı ekmek - şarap mı, üzüm suyu mu?)

- Fısıh bayramında alkollü şarap ve mayasız ekmek kullanılırdı:

Maya hamura eklemek lazım,
kendiliğinden olmuyor.
Günah karardır

Ama şarap kendiliğinden
mayalanıyor, alkollü oluyor.
Onun için sevincin
sembolüdür.

Rabbin Sofrası bugün ne anlam taşıyor?

Sorular:

5) "Layık olmak" ne demektir?

-
- Değil 'günahsız olmak' - 1.Yuhanna 1:8-10. Günahsız isek, İsa'ya ihtiyacımız kalmayacak.
- 1.Kor'deki durum: kardeşlerin arasında bölücülük ve ayrılık vardı. Bu durumda RS'ını kutlamak, ikiyüzlülük ve kardeşlere karşı yalan oluyor.
- 1.Kor.10:21 - "hem Rabbin sofrasına, hem de cinlerin sofrasına katılamazsınız" - Bu durumda RS Rabbe karşı yalan oluyor.
- "önce günahsız olayım" - Bu düşünce büyük saçmalaktır: günahlı olduğumuz için Rabbin sofrasına ihtiyacımız var.
- Matta 5:23-24 "sunağa giderken" - ama buradaki anlam: 'Rab için bir iş yapmaya kalkırken'. RS hakkında konuşmuyor.

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:29

Ama size şunu söyleyeyim: asmanın yemişinden Babamın krallığında sizinle birlikte yeniden içecem. Ama bundan sonra o güne kadar ondan bir daha içmeyeceğim."

Allahın Krallığı

ARA
.....

1. kadeh:

Kutsama

2. kadeh:

Yargı / Özgürlük

3. kadeh:

Fidye / Bereket

4. kadeh:

Övgü / Krallık

- İsa, Fısıh sofrasının (Seder) sırasını ortadan kısa kesti.
- 'asmanın yemişinden içmeyeceğim': bu söz sadece Fısıh sofrasını gösteriyor. Luka 22:16,18
- İsa hem haçta iken (Matta 27:48), hem de dirildikten sonra (Apo 10:41) şarap içti.
- Son kadehin adı zaten 'krallık' idi ve İsa onlara ders veriyor: "Sizin beklediğiniz krallık tez beri gelmeyecek!"

Son Fışh Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:30

Ve bir ilahi söyledikten sonra, çıkıp Zeytin Dağına doğru gittiler.

Getsemani

- Esenilerin mahallesinden çıkıp Su Kapısından geçtiler.
- Getsemeni derin Kidron Vadisi'nin karşısında idi.

Son sofrası

Su kapısı

Son Fısıh Bayramı (Matta 26:1-30)

Matta 26:30

Ve bir ilahi söyledikten sonra, çıkıp Zeytin Dağına doğru gittiler.

- Bu ilahi anında akıllarına agelen bir şey değildi, Seder sofrasının bir parçasıydı.
- Üçüncü kadehten sonra 'küçük Hallel' denilen ilahi söylenirdi: Mezmur 115-118

Mezmur 118:22-29

22 Yapıcıların reddettiği taş,
Köşenin baş taşı oldu.

23 RAB'bin işidir bu,
Gözümüzde harika bir iş!

24 Bugün RAB'bin yarattığı gündür,
Onun için sevinip coşalım!

25 Ne olur, ya RAB, kurtar bizi,
Ne olur, başarılı kıl bizi!

26 Kutsansın RAB'bin adıyla gelen!
Kutsuyoruz sizi RAB'bin evinden.

:27 RAB Tanrı'dır, aydınlattı bizi.
İplerle bağlayın bayram kurbanını,
İlerleyin sunağın boynuzlarına kadar.

28 Tanrım sensin, şükrederim sana,
Tanrım sensin, yüceltirim seni.

29 RAB'be şükredin, çünkü O iyidir,
Sevgisi sonsuzdur.

Bu sözler EA'dan en çok alıntı yapılan ayettir: Matta 21:42; Markos 12:10-11; Luka 20:17; Apo 4:11; Efes 2:20-22; 1.Petrus 2:4-8 – İsa'nın hayatının programı

Yeruşalim'e girerken kalabalık bunu söyledi Şimdi Yeruşalim'den çıkarken gecedir ve ancak 11 kişi onunla beraberdir.

Kurbanyerine doğru ilerlemek = İsa ölümüne doğru gidiyor.

Öğrencilerle son saatler (Matta 26:31-46)

Matta 26:31-32

31 Sonra İsa onlara dedi: "Bu gece hepiniz benden için düşecez. Çünkü şöyle yazıyor: 'Çobanı vuracam, sürüdeki koyunlar da darmadağın olacak.'

32 Ama dirilecem ve ondan sonra sizden önce Celile sancağına gidecem."

Zekerya 13:7

"Uyan, ey kılıç!

Çobanıma, yakınıma karşı
harekete geç"

Diyor Her Şeye Egemen RAB.

"Çobanı vur da

Koyunlar darmadağın olsun.

Ben de elimi

küçüklere karşı kaldıracağım.

"Ama dirilecem ve ondan sonra sizden önce Celile sancağına gidecem."

Celile, İsa ve apostolların memleketi idi. Ve dirildikten sonra, o 40 gün içinde, İsa orada onlarla birlikte sakinlik ve güven içinde vakit geçirdi.

Öğrencilerle son saatler (Matta 26:31-46)

Matta 26:33-35

33 Ama Petrus Ona cevap verip dedi: "Hepsi senden için düşseler de, ben asla düşmem." - 34 İsa ona dedi: "Sana doğru bir şey söyleyeyim: tam bu gece, horoz ötmeden, sen beni üç defa inkâr edecen." - 35 Petrus Ona dedi: "Lazımsa seninle birlikte ölürüm, ama seni inkâr etmem." Bütün öğrenciler de aynısını söylediler.

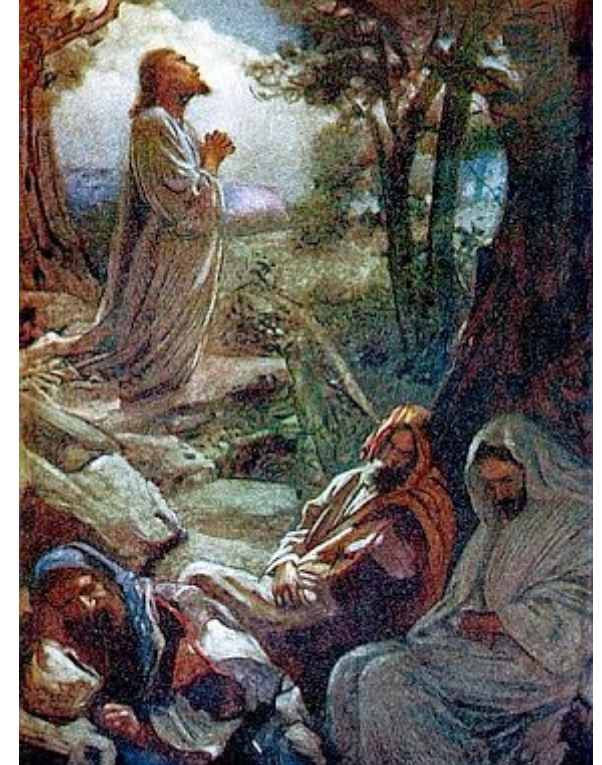
1.Korintliler 10:12

"Onun için, kim sanıyor kendini ayaktadır, dikkat etsin düşmesin."

Öğrencilerle son saatler (Matta 26:31-46)

Matta 26:36-37

36 İsa onlarla birlikte Getsemani adında bir yere geldi. Öğrencilerine dedi: "Ben te oracığa kadar gidip dua edecem, siz gene, burada oturun." 37 Ama yanına Petrus'u ve Zebedi'nin iki oğlunu aldı.

- Adın anlamı: "Zeytin sıkma yeri"
- Yeri: Yerus alim duvarlarından 1 km uzak. İsa sık sık oraya giderdi.
- Bugüne kadar orada yüzlerce senelik ađaçlar var.
- "Dua edecem" - gelecek olaykar için İsa'ya kuvvet lazım

Öğrencilerle son saatler (Matta 26:31-46)

Matta 26:37-38

Sonra başladı, üzölmeye ve ağır bir sıkıntı hisetmeye. 38 Onlara dedi: "Canım o kadar sıkıntı içinde, sanki öleceğim. Siz burada kalın ve benimle birlikte uyanık durun."

İbraniler 9:14

"Mesih kendi kendini sonsuz Ruh ile lekesiz olarak Allaha kurban getirdi"

- İsa'nın asıl kurbanı Golgota'da olmadı, Getsemani'de oldu
- Burada İsa büyük sıkıntı içinde görüyoruz. Ama sonra, ne zaman onun bedenine acı veriyorlar, çok sakindir.
- "Getsemani" - zeytin sıkma yerinde İsa'nın canı da sıkıntı içine düştü.

"Benimle birlikte uyanık durun"

- İsa bütün hayatında sefte olarak öğrencilerden bir şey rica ediyor. Şimdiye kadar hep o verirdi, desteklerdi.

Öğrencilerle son saatler (Matta 26:31-46)

Matta 26:39

Biraz ileri gitti, yere kapandı ve şöyle dua etmeye başladı: "Babam, mümkünse, bu kadeh benden geçsin. Gene de, değil benim istediğim, ama senin istediğin olsun."

Yeremya 25:15-16

İsrail'in Tanrısı RAB bana şöyle dedi: "Elimdeki öfke şarabıyla dolu kâseyi* al, seni göndereceğim bütün uluslara içir. Şarabı içince sendeleyecek, üzerlerine göndereceğim kılıç yüzünden çıldıracaklar."

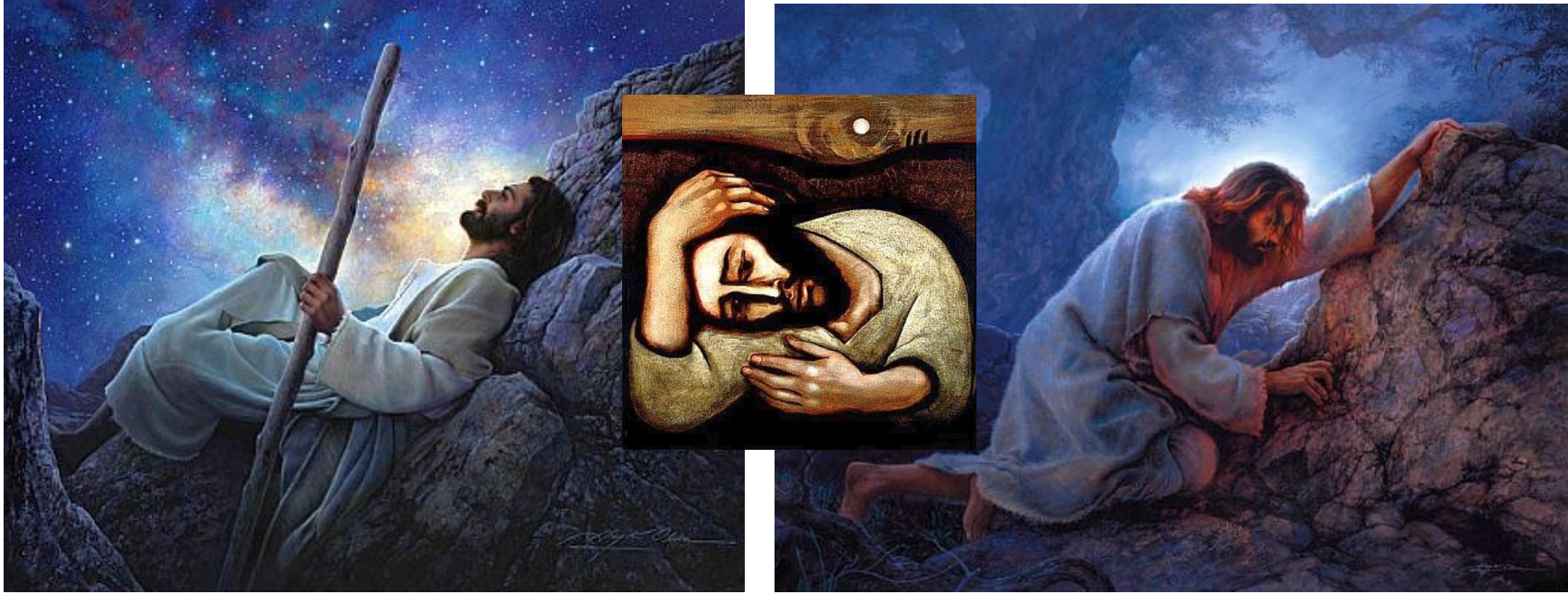
"Bu kadeh benden geçsin"

- Bir kral misafirlerine şarap içirdiği zaman, onlar kadehlerini son damlaya kadar içmeye mecburdurlar
- EA'da Rab o olayı kullanıyor, kendi öfkesini göstermek için.

Öğrencilerle son saatler (Matta 26:31-46)

Matta 26:39

Biraz ileri gitti, yere kapandı ve şöyle dua etmeye başladı: "Babam, mümkünse, bu kadeh benden geçsin. Gene de, değil benim istediğim, ama senin istediğin olsun."

"Senin istediğin olsun"

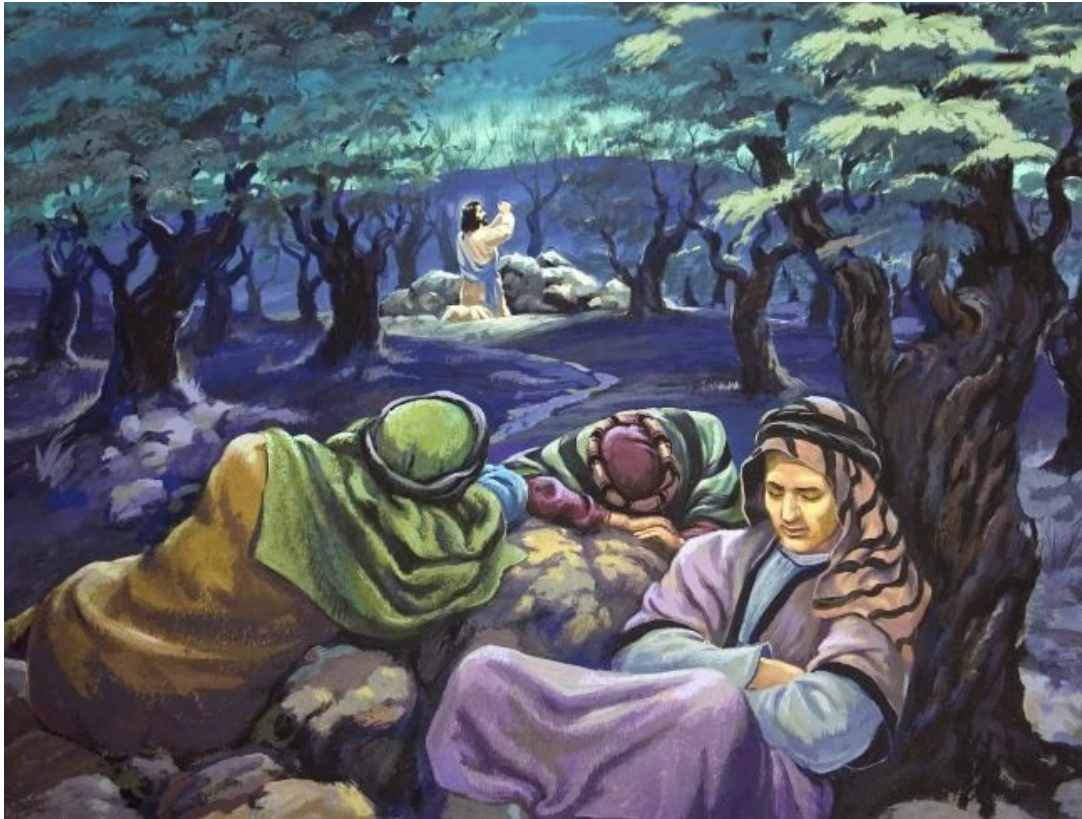
- Bu asıl müslümanlık, asıl teslimiyet: Allahın isteğini öğrendikten sonra onu kabul etmek, zor da olsa.

Öğrencilerle son saatler (Matta 26:31-46)

Matta 26:40-42

40 İsa öğrencilerine döndü, ama onları uykuda buldu. Ve Petrus'a dedi: "Demek, bir saat olsun, benimle birlikte uyanık duramadınız. 41 Uyanık durun ve dua edin, denemeye düşmeyesiniz. Ruh istekli, ama beden zayıftır."

42 İkinci defa gidip şöyle dua etti: "Babam, eğer fırsat yoksa, bu kadeh geçsin ben onu içmeden, o vakit senin istediğin olsun."

İsa neden o kadar sıkıldı?

- Gelmiş geçmiş insanların bütün günahlarını düşün. Sonra, onların hepsi Allaha ne kadar öfke uyandırdığını düşün. İşte, bütün bu öfke ve gazap İsa'nın üzerine geldi
- 2.Korintliler 5:21 - "Allah günah bilmeyen Kişiyi bizim için günah yaptı" - değil:'günahlı', ama günahın kendisi oldu
- 1.Petrus 2:24 - "O ağacın üzerinde bizim günahlarımızı kendi bedeninde taşıdı."

Öğrencilerle son saatler (Matta 26:31-46)

Matta 26:43-46

43 Ve bir daha gelip onları uykuda buldu, çünkü gözleri artık çok ağırlaşmıştı. 44 Gene onları bırakıp döndü ve üçüncü defa aynı sözlerle dua etti. 45 Sonra öğrencilere gelip dedi: "Hâlâ uyuyup dinleniyor musunuz? Bakın, vakit geldi. İnsanoğlu günahkârların eline teslim edilecek. 46 Kalkın, gidelim. Bakın, beni ele veren adam geldi!"

İbraniler 5:7-9

"Mesih, bedende bulunduğu günlerde, yüksek sesle ağlayıp gözyaşları döktü. Allaha dualar ve yalvarışlar yaptı. Ve Allahta vardı fırsat, Onu ölümden kurtarsın.

8 O aslında bir Oğul idi, ve gene de çektiği çekilerle seslemeyi öğrendi.

9 Böylelikle tastamam oldu ve Onu sesleyenlere sonsuz kurtuluş için fırsat oldu."

İsa yakalanıyor (Matta 26:47-56)

Matta 26:47-50

47 İsa daha konuşurken, işte, onikilerden biri olan Yahuda geldi. Yanında bir kalabalık kişi vardı. Kılıçlar ve sopalar taşırdılar. Allahevinin güdücüleri, kanun muallimleri ve halkın akıldanecileri onları yollamıştı. 48 İsa'yı ele veren adam onlara şöyle bir nişan vermişti: "Ben kimi öpersem, odur. Onu yakalayın."

49 Ve hemen İsa'ya yaklaşıp, "Selam, muallim!" dedi ve Onu öptü. 50 İsa ona dedi: "Arkadaş! Ne için geldiyse, onu yap!" Sonra geldiler ve İsa'yı yakalayıp tuttular.

Kalabalık kişi

- İsa'yı yakalamaya gelen askerler herhalde Romalı değildi. Yahudilerin kendi Tapınak polisi vardı.

"Onu öptü"

- Bu söz, Greköede çok daha kuvvetli. Yani, sanki Yahuda İsa'ya sarılıp öptü, sanki bir şey olmamış gibi.
- Sanki Yahuda demek istedi ki, "Ne yapayım? Beni zorladılar seni ele vereyim!"

İsa yakalanıyor (Matta 26:47-56)

Matta 26:51-54

51 Ve işte, İsa'yla birlikte olanlardan biri, uzanıp kılıcını çekti. Allahevinin güdücüsünün hizmetçisini vurdu ve onun kulağını uçurdu. 52 O vakit İsa o kişiye dedi: "Kılıcını gene yerine koy! Çünkü her kim kılıcı çekerse, o kılıçtan yok olacak. 53 Yoksa ne sanıyorsun: bende yok mu fırsat, Babamdan rica edeyim. O zaman O bana dakkada oniki ordudan fazla melek yollamayacak mı? 54 Ama o vakit Kutsal Kitabın sözleri nasıl yerine gelecek. Çünkü onlara göre bu iş lazım böyle olsun."

Markos, Luka ve Yuhanna daha fazla detaylar veriyor. Matta istiyor Yahudilerin suçunu göstereyim

"İsa'yla birlikte olanlardan biri"

- Ancak Yuhanna'da okuyoruz onu Petrus olduğunu. Bunca zaman sonra devlet onu Petrus'tan aramasın diye. Ama Yuhanna yazarken Petrus zaten ölüydü.

İsa yakalanıyor (Matta 26:47-56)

Matta 26:55-56

55 O vakit İsa kalabalığa dedi: "Beni kılıçlarla sopalarla mı tutmaya çıktınız? Sanki hırsızın peşine düşmüş gibi! Her gün Allahevinde oturup ders verirdim ve beni tutmadınız. 56 Ama bütün bunlar oldu ki, peygamberlerin yazdığı sözler yerine gelsin." Ondan sonra bütün öğrenciler İsa'yı terk edip kaçtılar.

Yer. Ağıtları 4:20

"Yaşam soluğumuz, RAB'in meshettiği kral onların çukurunda yakalandı; Hani onun için, "Ulusların arasında onun gölgesinde yaşayacağız" dediğimiz."

İsa yakalanıyor (Matta 26:47-56)

İsa'nın davaları

1. Yahudiler: **Annas**

- Yuhanna 18:13 - Annas, Kayafas'ın kaynatası ve perdearkası ipleri çeken güç idi
- suçlama: Allaha küfür - karar: suçlu

2. Yahudiler: **Kayafas**

- Matta 26:57-58 - Kayafas, davayı bitirip Sanhedrin'e hazır bir suçluyu sunmak istedi
- karar: suçlu

3. Yahudiler: **Sanhedrin**

- Matta 27:1-2 - sabah çok erken saatlerde toplandılar, çünkü gece yapılan dava geçerli değildi
- karar: suçlu

4. Romalılar: **Pilatus**

- Matta 27:2-14 - suçlamayı değiştirdiler: isyan, ayaklanma
- karar: suçsuz

5. Romalılar: **Hirodes**

- Luka 23:7-12 - Bu Hirodes Antipa idi, sadece Celile'nin efendisi
- karar: suçsuz

6. Romalılar: **Pilatus**

- Matta 27:15-26 -
- karar: suçsuz - ama Pilatus Yahudilerin baskısına boyun eğdi; ölüm cezasını verdi

Başgörevlinin önünde dava (Matta 24:57-75)

Matta 26:57-60

57 İsa'yı yakalayanlar Onu Allahevinin güdücüsüne götürdüler. Onun adı Kayafas idi. Kanun muallimleri ve akıldaneciler orada toplanmıştı. 58 Ama Petrus uzaktan İsa'nın arkasından gitti ve Allahevinin güdücüsünün avlusuna kadar geldi. Orada bekçilerle birlikte oturdu. Merak etti, bu işin sonu ne olacak. 59 Allahevinin güdücüleri ve bütün parlamento hep uğraşırdılar, İsa'ya karşı bir yalancı şahitlik bulsunlar da, Ona ölüm cezasını versinler. 60 Bir sürü yalancı şahit öne çıktı, gene de hiç bir şey bulamadılar.

Başgörevlinin önünde dava (Matta 24:57-75)

Matta 26:60-63

En sonunda iki kişi çıkıp dediler: **61** "Bu adam dedi ki, 'Benim var fırsatım, Allahevini yıkayım ve üç gün sonra onu yeniden kaldırayım.'" **62** O vakit Allahevinin güdücüsü ayağa kalkıp İsa'ya dedi: "Sen hiç cevap vermeyecen mi? Bu adamların sana karşı yaptıkları şahitlikler nedir?" **63** Ama İsa hep sustu.

İsa'nın sözlerin sapıttırdılar:

- İsa demedi "BEN Allahevi yıkacam"...
- ... ama "SİZ Allahevi yıkın, ben onu 3 günde yapacam" (Yuhanna 2:19)

Başgörevlinin önünde dava (Matta 24:57-75)

Matta 26:63-66

Allahevinin güdücüsü Ona dedi: "Yaşayan Allahın adına sana yemin ettiriyorum - söyle bize, Mesih sen misin, Allahın Oğlu sen misin?" 64 İsa ona dedi: "Sen kendin söyledin. Gene de size söylüyorum: bundan sonra İnsanoğlu'nu görecez, nasıl en kuvvetli Olanın sağında oturacak, ve nasıl gökteki bulutların üstünde gelecek."

Mezmunur 110:1 ve Daniel 7:13

Başkahin yemin ettirdikten sonra, İsa mecbur kaldı konuşmaya

- Levililer 5:1 "'Lanetleneneğini bile bile gördüğüne ya da bildiğine tanıklık etmeyen kişi günah işlemiş olur ve suçunun cezasını çekecektir.

"Mesih sen misin, Allahın Oğlu sen misin?"

- Sadece Mesih olduğunu söylemek, Allaha küfür değildi. Ama Allahın Oğlu sözü köfür idi. Ancak Mezmunur 2'de bu iki fikir birleşiyor

Başgörevlinin önünde dava (Matta 24:57-75)

Matta 26:65-66

65 Bunun üzerine Allahevinin güdücüsü rubalarını yırttı ve dedi: "Adam Allaha küfür etti. Artık ne ihtiyacımız kaldı şahitlere? Siz kendiniz işittiniz, nasıl Allaha küfür etti. 66 Kararınız ne?" Cevap verip, "Ölümü hak etti!" dediler.

Rubalari yırtmak

- Çok aşırı heyecan ve iğrençlik duygularını gösteriyor; ya kendin, ya başkasının işlediği ya da söylediğine karşılık.

"Ölümü hak etti?"

Levililer 24:11-16

İsraili kadının oğlu RAB'be sövdü, lanet etti. Onu Musa'ya getirdiler. Annesi Dan oymağından Divri'nin kızı Şelomit'ti. 12 Adamı göz altına alıp RAB'bin kararını beklediler. 13 RAB Musa'ya şöyle dedi: 14 "Onu ordugahın dışına çıkar. Ettiği laneti duyan herkes elini adamın başına koysun ve bütün topluluk onu taşlasın. 15 İsrail halkına de ki, 'Kim Tanrısı'na lanet ederse günahının cezasını çekecektir. 16 RAB'be söven kesinlikle öldürülecektir. Bütün topluluk onu taşılayacak. İster yerli ister yabancı olsun, RAB'be söven herkes öldürülecektir.

Başgörevlinin önünde dava (Matta 24:57-75)

Matta 26:67-68

67 Ondan sonra İsa'nın yüzüne tükürdüler ve yumruklarla dövdüler. Kimisi gene, şamarladı. 68 Ve dediler: "Haydi Mesih seni! Peygamberlik et bakalım, Seni kim vurdu?"

Yeşaya 50:6

Bana vuranlara
sırtımı açtım
Yanaklarımı uzattım
sakalımı yolanlara.
Aşağılamalardan,
tükürükten
yüzümü gizlemedim.

Başgörevlinin önünde dava (Matta 24:57-75)

Matta 26:69-75

69 Bu arada Petrus dışarıda avluda otururdu. Bir hizmetçi kız gelip ona dedi: "Sen de o Celileli İsa ile birlikte idin." 70 Ama Petrus onu herkesin önünde inkâr edip dedi: "Anlamıyorum, ne konuşuyon!"

71 İç avlusundan dış avlusuna geçti. O vakit başka bir hizmetçi kız onu gördü ve orada duranlara dedi: "Bu adam Nasıralı İsa ile birlikte idi." 72 Ve yemin edip inkâr etti: "Ben o adamı tanımıyorum!"

73 Az sonra orada duranlar yaklaşıp Petrus'a dediler: "Sahi, sen de onlardan-sın. Senin diyalektin seni ele veriyor." 74 O vakit Petrus ilenmeye ve yemin etmeye başladı: "Ben o adamı tanımıyorum!" Ve dakkada horoz öttü. 75 O vakit Petrus, İsa'nın ona söylediği sözlerini aklına getirdi: "Horoz ötmeden, sen beni üç defa inkâr edecen." Ve dışarı çıkıp acı acı ağlamaya başladı.

*Petrus'un inkar etmesi
neden o kadar kötü idi?*

Başgörevlinin önünde dava (Matta 24:57-75)

Petrus'un inkar etmesi neden o kadar kötü idi?

Romalılar 10:9

"Eger ağızla açık açık söylersen, İsa Rab'dir diye, ve yüreğinle iman edersen, Allah onu ölülerden diriltirdi diye, o zaman kurtulacan."

1.Yuhanna 2:23

"Her kim Oğul'u inkâr ederse, Baba'yı da kazanmamış oluyor. Ama kim Oğul'u açık açık tanırsa, aynı zamanda Baba'yı da kazanmış oluyor."

Matta 10:32-33

"Ama her kim insanların önünde beni inkâr ederse, ben de gökte olan Babamın önünde onu inkâr edecem."

2.Timoteyus 2:12-13

"Eger Onu inkâr edersek, O da bizi inkâr edecek."

Açıklama 2:9

"Sen ölüm derecesine kadar sadikan ol. O zaman sana yaşam tacını verecem."

Açıklama 12:10-13

"Kuzu'nun kanıyla ve kendi şahitlik sözleriyle onu yendiler. Kendi canlarını da sevmедiler, öyle ki ölümü bile göze aldılar."

Başgörevlinin önünde dava (Matta 24:57-75)

Petrus'un inkar etmesi neden o kadar kötü idi?

Yuhanna 21:15-19

Ekmek yedikten sonra İsa Simun Petrus'a dedi: "Yunusoğlu Simun, sen beni sahiden de bunlardan daha çok seviyor musun?" Petrus Ona dedi: "Evet, Rab, seni sevdiğimi biliyorsun." İsa ona dedi: "Kuzularımı otlattır."

16 İsa ona ikinci defa dedi: "Yunusoğlu Simun, sen beni sahiden seviyor musun?" Petrus ona dedi: "Evet, Rab, seni sevdiğimi biliyorsun." İsa ona dedi: "Koyunlarıma çobanlık yap."

17 İsa ona üçüncü defa dedi: "Yunusoğlu Simun, sen beni seviyor musun?" Petrus üzüldü, açan İsa ona üçüncü defa 'sen beni seviyor musun' diye sordu ve Ona dedi: "Rab, sen herşeyi biliyorsun. Ve biliyorsun, açan seni seviyorum." İsa ona dedi: "Koyunlarımla otlattır."

- *Dirildikten sonra İsa, Petrus'a 3 defa onun sevdiğini söylettirdi. Bu sanki 3 defa inkar etmenin ilacı oldu!*

1

2

3

